

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIŲ PIROTECHNIKOS PRIEMONIŲ APYVARTOS KONTROLĖS ĮSTATYMO
NR. IX-931 21 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos Civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto inicijavimą paskatino civilinių pirotechnikos priemonių neigiamas poveikis aplinkai, gyvūnams, žmonių fizinei ir psichinei sveikatai.

Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, dėl gausiai šaudomų civilinių pirotechnikos priemonių miestų oro kokybės tyrimų stotys fiksuoja padidėjusias kietųjų dalelių (KD10, KD2,5), sieros dioksido, azoto oksidų, anglies monoksido koncentracijas. Šių teršalų vertės per pirmąją Naujųjų metų valandą išauga kelis kartus. Naujųjų metų naktį, kai šaudomi fejerverkai ir deginami kiti įvairūs pirotechnikos gaminiai, valstybinės oro kokybės monitoringo stotys miestuose išmatuoja iki 10 kartų didesnę kietųjų dalelių (KD10) koncentraciją aplinkos ore.

Dėl F4 kategorijos civilinių pirotechnikos priemonių sprogdinimo padidėjusi kietųjų dalelių koncentracija aplinkos ore yra ypač pavojinga vaikams, vyresnio amžiaus žmonėms bei sergantiems širdies kraujagyslių ar kvėpavimo takų ir kitomis lėtinėmis ligomis. Taip pat nuo pirotechnikos gaminių keliamos oro ir aplinkos taršos bei triukšmo kenčia ne tik žmonės, bet ir naminiai gyvūnai bei gyvoji gamta.

Daugelis Europos miestų atsisako švenčių metu naudoti vienu taršiausių – F4 kategorijos civilinių pirotechnikos priemonių. Tai yra svarstoma ir Vilniaus miesto savivaldybėje.

Pabėgėlių registracijos centruose dirbantys pareigūnai pastebi, kad nuo karo į Lietuvą pabėgę vaikai labai jautriai reaguoja į šaudomus fejerverkus, sprogimus ir panašius, karą primenančius garsus. Belgijoje, Vokietijoje, Danijoje, Airijoje, Prancūzijoje F2 kategorijos civilinių pirotechnikos priemonių (vadinamųjų „bambioškių“) galima įsigyti tik nuo 18 metų. Tuo tarpu Lietuvoje jas gali įsigyti vaikai nuo 16 metų. Piktnaudžiavimas minėtomis civilinėmis pirotechnikos priemonėmis ypač juntamas žiemos sezono metu.

Civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo 21 straipsnio tikslas – sumažinti civilinių pirotechnikos priemonių neigiamą poveikį aplinkai, gyvūnams, žmonių fizinei ir psichinei sveikatai.

Dėl aukščiau aptartų priežasčių siūloma keisti Civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo 21 straipsnį jame numatant, kad:

- 1) F2 kategorijos fejerverkus gali įsigyti ir juos naudoti ne jaunesni kaip 18 metų asmenys.**
- 2) F4 kategorijos fejerverkus Lietuvos Respublikos teritorijoje naudoti draudžiama.**

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Seimo narys Linas Jonauskas

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu Civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo 21 straipsnyje numatyta, kad F2 kategorijos fejerverkus gali įsigyti ir juos naudoti ne jaunesni kaip 16 metų asmenys, o F4 kategorijos fejerverkus įsigyti, juos naudoti ir tiekti rinkai gali tik pirotechnikai.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo 21 straipsnyje siūloma numatyti, kad:

- 1) F2 kategorijos fejerverkus gali įsigyti ir juos naudoti ne jaunesni kaip 18 metų asmenys.
- 2) F4 kategorijos fejerverkus Lietuvos Respublikos teritorijoje naudoti draudžiama.

Tikimasi, kad priėmus įstatymo pataisas sumažės civilinių pirotechnikos priemonių neigiamas poveikis aplinkai, gyvūnams, žmonių fizinei ir psichinei sveikatai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikia imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priėmus įstatymą, įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai nenumatoma.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projektas paveiks įmones, kurios naudoja F4 kategorijos civilines pirotechnikos priemones, nes negalės jų naudoti Lietuvos Respublikos teritorijoje.

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymo projektą, kitų teisės aktų keisti nereikės.

10. Įstatymo projekto atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams ir Įstatymo projekto sąvokų, jas įvardijančių terminų įvertinimas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimus. Įstatymo projekte naujų sąvokų nepateikiama.

11. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės normas.

12. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai ir terminai

Įstatymui įgyvendinti naujų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Įstatymui įgyvendinti biudžeto lėšų neprireiks.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymo projektą nebuvo gauta specialistų vertinimų ir išvadų.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Civilinės pirotechnikos priemonės“, „Civilinės pirotechnikos priemonių naudojimo apribojimai“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.